

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Іванченко С.В.

студент;

Каліна К.Є.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Харківський національний медичний університет

ДОСВІД МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В СФЕРІ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

З 2015 року в Україні розпочато реформу медичної системи, важливою частиною якої є суттєві зміни в сфері медичної освіти. У межах даної реформи наголошено на необхідності співпадиння стандартів освіти України та системи міжнародних стандартів, які регламентують підготовку лікарів за триетапною моделлю: додипломна освіта, післядипломна освіта та безперервний професійний розвиток. Результати проведеного аналізу показали, що теоретичні знання випускників та студентів медичних ВУЗів досить непогані, а отримання клінічних навичок як лікарями, так і медичними сестрами не є досконалими. У цій ситуації шляхом вирішення даної проблеми, особливо в умовах пандемії COVID-19 стає створення центрів симуляційних технологій та впровадження оцінювання типу ОСКІ (об'єктивний структурований клінічний іспит).

З 2015 року Україна активно бере участь у міжнародних проєктах щодо розвитку системи освіти. Наприклад, проєкт ЄС Еразмус+ TAME «Навчання на медичних помилках» / «Training Against Medical Error» до якого у 2015 році приєдналось два українських ВУЗа, а саме: Запорізький та Буковинський державні медичні університети. Цільову групу даного проєкту склали студенти та аспіранти медичних ЗВО, а метою було впровадження інноваційних педагогічних методів, що дозволяють навчати студентів на основі аналізу медичних помилок [1; 2]. Основними напрямками в межах цього проєкту є опрацювання

методики «Віртуального Пацієнта» (заснована на віртуальних кейсах) з уникненням найбільш поширених помилок у процесі діагностики та лікування, аналіз досвіду партнерів з ЄС щодо методики Віртуального пацієнта, модернізовані освітні медичні програми із застосуванням case-study методики.

Іншим прикладом досвіду міжнародного співробітництва у тому числі в сфері симуляційних технологій може бути проект «Тренінгова ініціатива щодо підтримки клінічного рішення», ініційованою Міністерством Охорони Здоров'я України, у співпраці із «Британським медичним журналом», який було відкрито 20 жовтня 2016 року [3]. Метою проекту було забезпечення лікарів знаннями, інструментами та ресурсами для підвищення їх професійної ефективності в діагностичному обстеженні та наданні допомоги пацієнтам з інфекційними хворобами, а також постраждалим від дії токсинів та біологічних загроз. У рамках цього трирічного проекту «Британський медичний журнал» створив Український портал та відкрив необмежений доступ для 3000 українських фахівців до своїх ресурсів, які містять більш ніж 1000 клінічних випадків, 1000 онлайн-тренінгових модулів та охоплюють 80% найбільш поширених патологій, з якими стикаються фахівці первинної та вторинної ланок медичної допомоги.

Наступним прикладом тривалого та продуктивного міжнародного співробітництва в сфері медичної освіти є проект Швейцарського інституту тропічної медицини та громадського здоров'я (Swiss TPH) за фінансування Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC) «Розвиток медичної освіти в Україні» (Medical education development in Ukraine – MED), який розпочався в Україні в 2018 р. [4]. Основними партнерами проекту є: Інститут медсестринських наук (м. Базель, Швейцарія), Маастрихтський університет (Нідерланди) та Школа охорони здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія». Даний проект розраховано на 10 років з первинною реалізацією у дві фази по чотири роки та можливістю подовження. Так, для першої фази проекту впродовж 2018-2022 рр. групою експертів було обрано три пілотні медичні університети та три заклади вищої освіти для медичних сестер. У групі «Медичні університети» (за алфавітом):

Буковинський державний медичний університет; Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського; Харківський національний медичний університет. У групі «Освіта медичних сестер» (за алфавітом): Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський інститут медсестринства та лабораторної медицини ім. Андрея Крупинського»; Комунальний вищий навчальний заклад «Житомирський медичний інститут» Житомирської обласної ради; Комунальний заклад вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської медичної ради. Співпраця з пілотними університетами проекту – це, в першу чергу, інституційний розвиток закладів освіти, який передбачає не лише удосконалення викладацьких та клінічних навичок окремих фахівців, але й покращення якості освіти у відібраному закладі. В обраних закладах одним з основних завдань проекту стає відкриття та оснащення симуляційних центрів з метою опанування базових клінічних навичок у сімейній медицині; зростання привабливості закладу освіти для студентів за рахунок впровадження інноваційних технологій, у тому числі системи е-навчання; зростання престижу закладу освіти для викладачів завдяки збільшенню можливостей професійного розвитку через організацію тренінгів щодо студентоорієнтованого навчання та створення можливостей для міжнародної співпраці; посилення академічної доброчесності в закладі освіти; розвиток найкращих практик у навчанні та клінічній практиці завдяки міжнародній співпраці; розбудова дослідницьких спроможностей у закладі освіти; підвищення інституційної спроможності до ведення проектної діяльності.

Попри тривалу російську військову агресію проти України, яка створює серйозні безпекові загрози й виклики для системи освіти реалізація Україно-Швейцарського проекту «Розвиток медичної освіти» продовжується у 2-гій фазі: липень 2023 – червень 2027 рр.

У часи військової агресії велике значення має підтримка зарубіжних партнерів, одним з яких на сьогодні є МедГлобал (MedGlobal). Це гуманітарна благодійна громадська організація, яку було засновано ту 2017 році групою лікарів, медсестер, експертів у сфері охорони здоров'я та гуманітарних організацій з метою підтримки вразливих верст населення у всьому світі. В Україні

MedGlobal розпочала свою місію у березні 2022 р. у відповідь на воєнну загрозу. В Україні організація співпрацює з Міністерством охорони здоров'я, Міністерством оборони та Державною службою з надзвичайних ситуацій для визначення місцевих медичних потреб. З березня 2022 р. MedGlobal пожертвувала Україні ліки, медичні вироби та обладнання на суму 3,3 млн дол. США, а також провела симуляційні тренінги на теми воєнних травм для 565 лікарів з 21 обласної лікарні.

Обмін міжнародним досвідом у сфері симуляційного навчання також можливий завдяки участі у міжнародних конгресах та конференціях, наприклад традиційно щорічно у Європі проходить конгрес SESAM (Society for Simulation in Europe). Society for Simulation in Europe надає значну підтримку розвитку симуляційних технологій в Україні, в той же час сучасний українській досвід робить суттєвий внесок в розвиток симуляційного навчання в Європі та у світі. Society for Simulation in Europe проводить сумісні симуляційні тренінги для українських лікарів, будує спільні програми з симуляційними центрами, планує створити мобільні симуляційні центри.

Список використаних джерел:

1. Бойчук Т.М. та ін. Ефективність симуляційних сценаріїв в оптимізації практичної підготовки студентів у закладі вищої медичної освіти України. *Медична освіта*. 2 (Чер. 2018). DOI: <https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.2.8965>
2. Erasmus+ project results URL: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects> (дата звернення: 01.10.2023).
3. Центр громадського здоров'я МОЗ України. URL: <https://www.phc.org.ua/> (дата звернення: 01.10.2023).
4. Україно-швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти». URL: <https://mededu.org.ua/purpose/> (дата звернення: 01.10.2023).